

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1994, 28, 425

Mittetulundusühingute ja nende liitude seadus

Vastu võetud 23.03.1994

(õ) 21.05.2008 16:55

		Välja kuulutatud Vabariigi Presidendi 8. aprilli 1994. a. otsusega nr. 305
--	--	---

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse kehtivusala

- (1) Käesolev seadus sätestab füüsiliste isikute pooltmittetulundusühingute ja nende liitude asutamise ja lõpetamise korra ningtegevuse alused.
- (2) Erakondade, töötajate (töövõtjate) ja tööandjate ühingute, relvivaldavate, samuti sõjaväelisel korraldatud või sõjalisi harjutusi harrastavateühingute, vajadusel ka füüsiliste isikute muud liiki mittetulundusühingute(liitude) asutamise ja lõpetamise kord ning tegevuse alused sätestatakse eraldiseadustega.

§ 2. Mittetulundusühingu mõiste

- (1) Mittetulundusühing (edaspidi ühing) käesoleva seaduse mõttes on vähemalt kolme füüsilise isiku vabatahtlik ühendus, mis on seadusega sätestatudkorras registreeritud ja tegutseb oma liikmete omavalitsuse alusel teaduse,hariduse, tervishoiu ja hoolekande arendamiseks, kultuuri, spordi jameelelahutuse harrastamiseks, usukultuse teenimiseks, kutseõiguste kaitsmiseksvõi muude mittetulunduslike eesmärkide saavutamiseks.
- (2) Ühingu põhikirjaline eesmärk ei ole oma liikmetele ainelise tulusaamine ja jaotamine. Ühing kasutab oma tulusid üksnes ühingu põhikirjalisteesmärkide saavutamiseks.

§ 3. Mittetulundusühingute liit ja keskliit

- (1) Mittetulundusühingute liit (edaspidi liit) on vähemalt kolmesamasuguse eesmärgiga ühingu poolt asutatud ja seadusega sätestatud korras registreeritud,oma liikmete omavalitsuse alusel tegutsev ühendus, mille eesmärk ei ole omaliikmetele ainelise tulu saamine ja jaotamine.
- (2) Vähemalt kolm samasuguse eesmärgiga liitu võivad asutada keskliidu.
- (3) Käesoleva seaduse sätted liidu kohta laienevad ka nendekeskliidule.
- (4) Erinevate eesmärkidega ühingud või liidud võivad asutada liite(keskliite) ainult Vabariigi Valitsuse loal.

§ 4. Ühingu (liidu) tegevuse õiguslik alus

- (1) Ühing (liit) juhindub oma tegevuses põhiseadusest, käesolevast seadusest, muudest õigusaktidest ja oma põhikirjast.
- (2) Oma õiguste teostamiseks on ühingul (liidul) õigus pöördudariigiasutuse, kohaliku omavalitsuse organi või kohtu poole.

§ 5. Ühingu (liidu) tegevuse piirangud

- (1) Ühingu (liidu) tegevus ei või kahjustada teiste isikute põhiseaduseja seadustega tagatud huve ega olla suunatud ühiskonnaelu demokraatlikepõhimõtete vastu.

(2) Keelatud on ühingud (liidud), mille eesmärgid või tegevus onsuunatud Eesti Vabariigi põhiseadusliku korra või territoriaalse terviklikkusevägivaldsele muutmisele või on muul viisil vastuolus kriminaalseadusega.

§ 6. Seaduslikkuse tagamine

Ühingu (liidu) tegevuse seaduslikkuse tagamiseks on põhikirja registreerinudasutusel või muul valitsusasutusel või kohaliku omavalitsuse organil omapädevuse piires õigus:

- 1) teha ettekirjutusi ühingule (liidule) õiguserikkumise lõpetamiseks;
- 2) pöörduda kohtusse ühingu (liidu) õiguserikkumise tõkestamisekskäsitleva seaduse V peatükis sätestatud korras.

II peatükk ÜHINGU (LIIDU) ASUTAMINE

§ 7. Ühingu (liidu) liikmed

- (1) Ühingu liige võib olla iga füüsiline isik, kes vastab ühingupõhikirja nõuetele.
- (2) Ühingu liikmete vanus ja nende otsustusõiguslikkus sätestatakseühingu põhikirjas.
- (3) Ühingu alaliselt tegutseva juhtorgani (edaspidi juhatus) ningrevisjonikomisjoni liikmed peavad olema kas Eesti kodanikud või Eestis alalistelamisluba omavad välismaalased.
- (4) Liidu liikmeteks on käsitleva seaduse § 8 2. lõikessätestatud korras liidu asutanud ühingud liidu kollektiivliikmetena. Nendeõigused ja kohustused ning tegevuse alused sätestatakse liidu põhikirjas.
- (5) Ühing (liit) peab oma liikmete arvestust.
- (6) Ühing peab põhikirja registreerinud asutusele teatama:
 - 1) enda astumisest välisriigis asuva organisatsiooni, ühingu või liiduliikmeks;
 - 2) välisriigis asuvas organisatsioonis, ühingu või liidus omaliikmelisuse taastamisest.
- (7) Liit peab põhikirja registreerinud asutusele teatama:
 - 1) enda astumisest välisriigis asuva organisatsiooni, ühingu või liiduliikmeks;
 - 2) välisriigis asuvas organisatsioonis, ühingu või liidus omaliikmelisuse taastamisest;
 - 3) välisriigis asuva samasuguse eesmärgiga organisatsiooni, ühingu või liidu vastuvõtmisest oma liikmeks.

§ 8. Ühingu (liidu) asutamise kord

- (1) Ühingu (liidu) asutamise otsus vormistatakse asutamiskoosolekuprotokolliga.
- (2) Liit asutatakse vähemalt kolme ühingu üldkoosoleku, üldkogu, täiskogu, konverentsi või muu nimetusega perioodiliselt tegutseva juhtorgani (edaspidi üldkogu) või ühingu selleks volitusi omava juhatuse otsuse alusel. Otsusega antakse liidu liikmeks astuva ühingu volitatud esindajatele ka õigusliidu asutamiskoosolekul osalemiseks, liidu põhikirja vastuvõtmiseks ning liidujuhtorganite moodustamiseks.
- (3) Asutamiskoosolekul võetakse vastu otsus ühingu (liidu) asutamiskohta, ühingu (liidu) põhikiri, kinnitatakse asutajate nimekiri ning valitakseühingu (liidu) juhatus ja revisjonikomisjon.
- (4) Olenevalt ühingu liikmete arvust võidakse juhtorganite järevisjonikomisjoni moodustamise asemel valida ühingu juht ja tema asetäitjane revident.

§ 9. Ühingu (liidu) põhikiri

- (1) Ühingu (liidu) tegevuse aluseks on asutamiskoosolekul vastuvõetud ja käsitlevas seaduses sätestatud korras registreeritud põhikiri.
- (2) Põhikirjas sätestatakse ühingu (liidu):
 - 1) nimetus (soovi korral ka ametlik lühinimetus), juhatuse asukoht;
 - 2) asutamise aeg;
 - 3) tegevuse eesmärgid ja nende saavutamise vahendid;
 - 4) ühingusse (liitu) astumise, sellest lahkumise ning väljaarvamistingimused ja kord;
 - 5) liikmete õigused ja kohustused;
 - 6) struktuur, struktuuriüksuste olemasolul nende asukoht, õigused jakohustused;
 - 7) juhtorganite täpsed nimetused, moodustamise kord, pädevus (sealhulgasotsuste vastuvõtmise kord) ja volituste tähtaeg;
 - 8) revisjonikomisjoni moodustamise kord, pädevus ja volituste tähtaeg;
 - 9) vara tekkimise, kasutamise ja käsutamise kord;
 - 10) põhikirja muutmise ja täiendamise kord;
 - 11) reorganiseerimise ja tegevuse lõpetamise alused ning kord.

(3) Ühing (liit) ei või endale võtta nimetust ega lühinimetust, mis oneksitavalt sarnane juba registreeritud ühingu (liidu) omaga. Nimetusele võib erinõudeid või piiranguid kehtestada seadusega.

(4) Ühingu põhikirja võib muuta ainult ühingu üldkogu, liidu põhikirjaaga liidu liikmete selleks volitatud esindajate koosoleku otsuse alusel.

III peatükk ÜHINGU (LIIDU) PÕHIKIRJA REGISTREERIMINE

§ 10. Ühingu (liidu) põhikirja registreerimiseks esitamise üldnõuded

(1) Kui ühingu (liidu) struktuuriüksused või liikmed asuvad ühesmaakonnas, esitab ühing (liit) oma põhikirja registreerimisavalduse 30 tööpäevajooksul, arvates põhikirja vastuvõtmise päevast, vastavale maavalitsusele. Kuiühingu (liidu) struktuuriüksused või liikmed asuvad ainult Tallinnas, otsustabpõhikirja registreerimise Tallinna Linnavalitsus.

(2) Kui ühingu (liidu) struktuuriüksused või liikmed asuvad mitmesmaakonnas, esitab ühing (liit) oma põhikirja registreerimisavalduse käesolevaparagrahvi 1. lõikes nimetatud aja jooksul Vabariigi Valitsusele, kes määrab põhikirja registreerijaks ühingu (liidu) tegevusalale vastavaministeeriumi.

(3) Usuühingud esitavad oma põhikirja registreerimisavalduse Siseministeeriumile 30 tööpäeva jooksul põhikirja vastuvõtmise päevast arvates.

§ 11. Ühingu (liidu) põhikirja registreerimisavaldus

(1) Ühingu (liidu) juhtorgani poolt volitatud isik esitab ühingu (liidu) põhikirja registreerimiseks avalduse, milles märgitakse juhatuseasukoht (aadress) ja telefon.

(2) Registreerimisavaldusele lisatakse:

- 1) ühingu (liidu) juhtorgani poolt volitatud liikmete poolt allakirjutatud põhikiri;
- 2) asutamiskoosoleku protokollil ärakiri;
- 3) asutajaliikmete nimekiri;
- 4) ühingu (liidu) sümbolika näidised või kavand (kui need on põhikirjasette nähtud).

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes loetletud dokumendid esitatakse kahes eksemplaris, millest teise eksemplari saadab ühingu (liidu) põhikirjaregistreerinud asutus koos otsusega põhikirja registreerimise kohta käesolevaseaduse § 14 järgi määratud ühingute ja liitude riikliku registripidajale.

§ 12. Ühingu (liidu) põhikirja registreerimise otsustamine

(1) Põhikirja registreerimist otsustav asutus vaatab ühingu (liidu) põhikirja registreerimisavalduse läbi 15 tööpäeva jooksul, arvates nõuetekohaseregistreerimisavalduse ja selle vajalike lisade saamise päevast. Selle ajajooksul kontrollib põhikirja registreerimist otsustav asutus põhikirjavastavust põhiseadusele, käesolevale seadusele ning muudele õigusaktidele.

(2) Kui osutub vajalikuks põhikirjale õigusekspertiisi tegemine, võib registreerimisavalduse läbivaatamise aega pikendada kuni kolme kuuni avaldusesaamise päevast arvates. Pikendatud tähtajast teatab põhikirja registreerimist otsustav asutus avalduse esitajale.

(3) Põhikirja registreerimist otsustav asutus teeb korralduse võikäskkirja ühingu (liidu) põhikirja registreerimise või sellest keeldumise kohta. Korralduses või käskkirjas tuleb viidata seadusele, mille alusel põhikiri registreeritakse või millega vastuolu tõttu registreerimisest keeldutakse.

(4) Ühing (liit) on juriidiline isik tema põhikirja registreerimise päevast.

§ 13. Ühingu (liidu) põhikirja registreerimisest või sellest keeldumisest teatamine

Põhikirja registreerimist otsustav asutus teatab kirjalikult viie tööpäevajooksul, arvates korralduse või käskkirja tegemise päevast, registreerimistaotlevale ühingule (liidule) tema põhikirja registreerimisest või sellest keeldumisest, väljastades avaldajale ühtlasi korralduse või käskkirja ärakirja.

§ 14. Ühingute ja liitude riiklik register

(1) Mittetulundusühingute ja nende liitude riikliku registri pidaja määrab Vabariigi Valitsus.

(2) Registrisse ühingute (liitude) kohta andmete esitamise ja kandmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 15. Kaebus põhikirja registreerimisega viivitamisest või registreerimisest keeldumise kohta

Ühing (liit) võib pöörduda halduskohtusse kaebusega ühingu (liidu)põhikirja registreerimisega viivitamise või registreerimisest keeldumisevaidlustamiseks. Kaebus vaadatakse läbi halduskohtumenetluse korras.

§ 16. Põhikirja muutmise ja täiendamise registreerimise otsustamine

Ühingu (liidu) põhikirja muutmise ja täiendamise registreerimine otsustatakse samas korras ja tähtaegadel nagu põhikirja puhul.

IV peatükk ÜHINGU (LIIDU) VARA

§ 17. Ühingu (liidu) vara

(1) Ühingu (liidu) vara tekib:

- 1) sisseastumis- ja liikmemaksudest;
- 2) varalistest annetustest ja eraldistest;
- 3) tulust, mida võidakse saada ühingu (liidu) väljaannete kirjastamisest ja levitamisest või kultuurhariduslike või muude ühingu (liidu)põhikirjalistest eesmärkidest tulenevate tasuliste ürituste korraldamisest;
- 4) muust tulust, mis on vajalik ühingu (liidu) põhikirjalise tegevusearendamiseks.

(2) Ühingu (liidu) omandis võib olla igasugune vara, mis on vajalik ühingu (liidu) põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks ja mille omandamine eiole vastuolus seadusega.

§ 18. Sisseastumis- ja liikmemaksud

Sisseastumis- ja liikmemaksude kehtestamise ja tasumise kord ning nendesuurus sätestatakse ühingu (liidu) põhikirjas.

§ 19. Varalised annetused ja eraldised

Varalised annetused ja eraldised võivad olla kas sihtotstarbelised või sihtotstarvet määramata.

§ 20. Varaliste suhete piiritlemine

(1) Ühingu (liidu) liikmel ei ole õigust ühingu (liidu) varale, ühingul (liidul) ei ole õigust ühingu (liidu) liikme varale.

(2) Ühing (liit) ei kanna varalist vastutust oma liikmete varalistekohustuste eest, liikmed ei kanna varalist vastutust ühingu (liidu) varalistekohustuste eest.

(3) Riik ei kanna varalist vastutust ühingu (liidu) varalistekohustuste eest ega ühing (liit) riigi kohustuste eest.

(4) Ühingute ja nende liidu vastastikused varalised suhted sätestatakse liidu põhikirjas.

(5) Ühing (liit) vastutab oma varaliste kohustuste eest talle kuuluvavaraga.

§ 21. Kontroll ühingu (liidu) finantsmajandusliku tegevuse üle

(1) Kontrolli ühingu (liidu) finantsmajandusliku tegevuse üle teostab revisjonikomisjon (revident).

(2) Ühing (liit) on kohustatud seadusega sätestatud korras pidama raamatupidamise arvestust, tasuma riiklikke ja kohalikke makse ning esitama omaasukohajärgsele maksuhalduri kohalikule talitusele maksudeklaratsiooni.

V peatükk ÜHINGU (LIIDU) VASTUTUS

§ 22. Kaebus ühingu (liidu) tegevuse peale

(1) Igaüks, kes leiab, et ühingu (liidu) tegevusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, samuti põhikirja registreerinud asutus, muu valitsusasutus või kohaliku omavalitsuse organ, võib pöörduda kaebusegahalduskohtusse.

(2) Halduskohtus võib õiguserikkumise eest:

- 1) peatada ühingu (liidu) tegevuse kuni kuueks kuuks või selle lõpetada;
- 2) määrata ühingule (liidule) rahatrahvi 100 kuni 30 000 krooni ühesühingu (liidu) tegevuse peatamise või lõpetamisega või ilma selleta.

(3) Kaebused ühingu (liidu) tegevuse peale käesoleva seaduse §-s 23 loetletud alustel vaatab halduskohtus läbi käesolevas seaduses jahalduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Tsiviilõiguslikud vaidlused lahendatakse maa- või linnakohtus tsiviilkohtupidamise seadustikus sätestatud korras.

§ 23. Ühingu (liidu) tegevuse peatamise, lõpetamise või ühingule (liidule) rahatrahvi määramise alused

Halduskohus võib oma otsusega olenevalt õiguserikkumise raskusest ja laadistkohaldada ühingu (liidu) suhtes käesoleva seaduse § 22 2. lõikesnimetatud karistusi, kui ühingu (liidu) tegevus:

- 1) on suunatud Eesti Vabariigi põhiseadusliku korra või territoriaalseterviklikkuse vägivaldsele muutmisele või on muul viisil vastuoluskriminaalseadusega;
- 2) nõrgestab riigikaitset või halvendab riigi välispoliitilisi suhteid;
- 3) õhutab rahvuslikku, rassilist, usulist või poliitilist vihkamist, samuti vägivalda või diskrimineerimist;
- 4) õhutab vihkamist, vägivalda ja diskrimineerimist ühiskonnakihtidevahel;
- 5) rikub avalikku korda, kõlblust, teiste isikute õigusi ja vabadusi, tervist, teotab nende au või head nime;
- 6) on vastuolus seadustega või põhikirjas ettenähtud eesmärkide või nendesaavutamise vahenditega;
- 7) rikub käesoleva seadusega kehtestatud korda teatada põhikirjaregistreerinud asutusele muudatustest ühingu (liidu) põhikirjas.

§ 24. Menetlus ühingu (liidu) tegevuse lõpetamise asjas

(1) Kui halduskohus otsustab ühingu (liidu) tegevuse lõpetada, määratakse kohtuotsusega ühingu (liidu) likvideerimiskomisjon ja selle tegevuselõpetamise tähtaeg, mis ei või ületada kolme kuud, arvates kohtuotsusejõustumise päevast.

(2) Halduskohus saadab kohtuotsuse ärakirja ühingu (liidu) tegevuselõpetamise kohta teadmiseks riikliku registri pidajale ja põhikirjaregistreerinud asutusele.

§ 25. Menetlus ühingu (liidu) tegevuse peatamise asjas

Halduskohus määrab kohtuotsuses ühingu (liidu) tegevuse peatamise alg- ja lõpptähtaja ning saadab kohtuotsuse ärakirja teadmiseks põhikirjaregistreerinud asutusele.

§ 26. Ühingu (liidu) tegevuse peatamise sisu

Ühingu (liidu) tegevuse peatamisel ei ole ühingul (liidul) õigustkohtuotsuses märgitud tähtaja jooksul pidada koosolekuid ega teha muidtoiminguid, välja arvatud need, mida ta teeb õiguserikkumise kõrvaldamiseks.

§ 27. Ühingu (liidu) nimel ebaseaduslikult tegutsenud isiku vastutus

Ühingu (liidu) nimel volituseta tegutsenud või volituse piire ületanudühingu liige (liidu esindaja) või muu isik kannab olenevalt oma tegevuselaadist kriminaal-, tsiviil- või haldusvastutust.

VI peatükk ÜHINGU (LIIDU) REORGANISEERIMINE JA TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 28. Reorganiseerimine

- (1) Ühingu (liidu) reorganiseerimine toimub üldkogu või selleksvolitusi omava juhatuse otsusel.
- (2) Ühingu (liidu) reorganiseerimise otsuses nimetatakse ühingu (liidu)õigusjärglane (õigusjärglased), kellele lähevad üle ühingu (liidu) õigused jakohustused, ning tehakse vastavad muudatused ühingu (liidu) põhikirjas.
- (3) Reorganiseerimise käigus uue ühingu (liidu) tekkimist ei loetaühingu (liidu) asutamiseks.

§ 29. Ühingu (liidu) reorganiseerimisest teatamine

- (1) Reorganiseerimise otsuse vastu võtnud ühing (liit) saadabreorganiseerimise otsuse ja põhikirjamuudatused 10 tööpäeva jooksul, arvatesnende vastuvõtmise päevast, põhikirja registreerinud asutusele, kes teatabsellest registripidajale pärast registreerimise otsuse vastuvõtmist.
- (2) Ühingu (liidu) reorganiseerimise otsusega kaasnenudpõhikirjamuudatuste registreerimisel juhindutakse lisaks käesolevas paragrahvissätetatale ühingu (liidu) põhikirja registreerimise sätetest.
- (3) Ühing (liit) loetakse reorganiseerituks ning vara õigusjärglaseleüle läinuks tema põhikirja muudatuste registreerimise päevast.

§ 30. Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamise alused

Ühingu (liidu) tegevus lõpetatakse käesolevas seaduses või ühingu (liidu)põhikirjas sätestatud korras:

- 1) üldkogu või selleks volitusi omava juhatuse otsuse alusel;
- 2) halduskohtu otsuse alusel;
- 3) juhul kui ühingu (liidu) liikmete arv on väiksem käesoleva seaduse§-des 2 ja 3 sätestatust, allesjäänud liikmete otsuse alusel.

§ 31. Ühingu (liidu) likvideerimiskomisjon

(1) Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmisel valitakse üldkogu või selleks volitusi omava juhatuse koosolekul likvideerimiskomisjon jamaääratakse ühingu (liidu) üldkogu või selleks volitusi omava juhatuse viimasekoosoleku toimumise aeg. Likvideerimiskomisjoni valimisel määratakse komisjonivolituste tähtaeg, mis ei või olla lühem kui kaks kuud, ja võimalusel komisjoniliikmete töötasutamise kord.

(2) Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamisel kohtuotsusega määrab ühingu(liidu) likvideerimiskomisjoni käesoleva seaduse § 24 1. lõike järgihalduskohus.

(3) Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamisel käesoleva seaduse § 30punktis 3 sätestatud alusel moodustavad likvideerimiskomisjoni ühingu(liidu) allesjäänud liikmed.

§ 32. Likvideerimiskomisjoni ülesanded

(1) Likvideerimiskomisjon:

- 1) lõpetab ühingu (liidu) toimingud;
- 2) avaldab ühingu (liidu) tegevuse lõpetamise teate ajalehes;
- 3) kutsub välja võlausaldajad ja rahuldab nende varalised nõuded;
- 4) jagab nõuete rahuldamisest üle jäänud vara ühingu (liidu) põhikirjasettenähtud otstarbel, selle puudumisel likvideerimiskomisjoni poolt määratud üldkasulikuks otstarbeks.

(2) Likvideerimiskulud kaetakse likvideeritava ühingu (liidu) arvel.

(3) Likvideerimiskomisjoni tegevuse tulemused vormistatakse lõppaktiga.

§ 33. Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamine

(1) Ühingu (liidu) tegevus lõpetatakse ühingu (liidu) üldkogu võiselleks volitusi omava juhatuse viimase koosoleku otsuse alusel. Otsusegakinnitatakse ka likvideerimiskomisjoni tegevuse lõppakt.

(2) Ühingu (liidu) juhatus saadab ühingu (liidu) tegevuse lõpetamiskohta teate kolme tööpäeva jooksul lõppakti kinnitamisest riikliku registripidajale ja põhikirja registreerinud asutusele ühingu (liidu) registristkustutamiseks.

(3) Ühingu (liidu) tegevuse lõpetamisel käesoleva seaduse § 30 punktis 3 sätestatud alusel täidavad käesolevas paragrahvis sätestatud kohustusi ühingu(liidu) allesjäänud liikmed.

VII peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 34. Muudatused varasemates seadustes

(1) Halduskohtumenetluse seadustikku (RT I 1993, 50, 694; 1994, 16,290) täiendatakse järgmiselt:

1) paragrahvi 4 1. lõiget täiendatakse punktiga 7 järgmisessõnastuses:

«7) mittetulundusühingu või nende ühingute liidu juhtorgani või ametiisiku õigusakti või toimingu peale.»;

2) paragrahvi 20 1. lõiget täiendatakse punktiga 3 järgmisessõnastuses:

«3) õiguserikkumise eest mittetulundusühingu või nende ühingute liidutegevuse lõpetada või peatada, samuti teda trahvida.»;

3) seadustikku täiendatakse §-ga 20¹ järgmisessõnastuses:

«§ 20¹. Mittetulundusühingu või nende ühingute liidutegevuse lõpetamine, peatamine ja temale rahatrahvi määramine

Mittetulundusühingu või nende ühingute liidu tegevuse lõpetamise, peatamise ja temale rahatrahvi määramise alused ja kord ning menetluse erisused sätestatakse mittetulundusühingute ja nende liitude seaduses.»

(2) Kirikute ja koguduste seaduse (RT I 1993, 30, 510; 44, 637) § 3 2. lõige muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Usuühingud asutatakse füüsiliste isikute poolt ning nende asutamise ja lõpetamise kord ning tegevuse alused sätestatakse mittetulundusühingute ja nende liitude seaduses.»

(3) Eesti NSV seadus «Kodanike ühenduste kohta» (ENSV Teataja 1989, 18,225; 1990, 17, 269; RT I 1993, 6, 96) tunnistatakse kehtetuks.

§ 35. Enne käesoleva seaduse jõustumist registreeritud ühingute(liitude) põhikirjade ümberregistreerimine

(1) Ühingud (liidud), mille põhikirjad on registreeritud enne käesolevaseaduse jõustumist seaduse «Kodanike ühenduste kohta» alusel, viivad ühe aastajooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, oma senised põhikirjad vastavusse käesoleva seadusega ja esitavad need ümberregistreerimiseks samadeleasutustele (nende õigusjärglastele), kes registreerisid neid seaduse «Kodanikeühenduste kohta» alusel, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 36–39 loetletud asutused.

(2) Seaduse «Kodanike ühenduste kohta» alusel ühingute (liitude) põhikirju registreerinud Kohtla-Järve, Narva, Pärnu, Sillamäe ja Tartulinnavalitsused annavad üle vastavalt kuuluvusele Ida-Viru, Pärnu ja Tartumaavalitsusele 30 tööpäeva jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisepäevast:

- 1) ühingute (liitude) põhikirjade registreerimise otsuste ära kirjad ja põhikirjad nende ümberregistreerimiseks;
- 2) muud registreerimiseks nõutud dokumendid;
- 3) andmed ühingute (liitude) juhatuste kohta ja nende aadressid.

(3) Usutühingute põhikirju enne käesoleva seaduse jõustumist registreerinud maa- ja linnavalitsused annavad käesoleva paragrahvi 2. lõikes loetletud dokumendid üle Siseministeriumile nimetatud lõikes märgitud tähtaja jooksul. Põhikirjad registreerib ümber Siseministerium.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes nimetatud asutus registreerib temale esitatud ühingu (liidu) põhikirja ümber oma käskkirja või korraldusega ja esitab seejärel registripidajale riiklikusse registrisse kandmiseks või kande täpsustamiseks dokumendid nende ühingute (liitude) kohta:

- 1) mille põhikirjad ei vaja vastavusse viimist käesoleva seadusega;
- 2) mille põhikirjad on viidud vastavusse käesoleva seadusega.

(5) Dokumendid ümberregistreeritud põhikirjadega ühingute (liitude) riiklikusse registrisse kandmiseks esitatakse registripidajale ühe kuu jooksul põhikirja ümberregistreerimisest.

(6) Ühingu (liidu) põhikirja ei ole käesoleva paragrahvi 1. lõikes märgitud tähtaja jooksul viidud vastavusse käesoleva seadusega, teeb ühingu (liidu) põhikirja ümberregistreerimiseks pädev asutus vastava ettekirjutuse. Kui ettekirjutuse saanud ühing (liit) ei täida ettekirjutust kahe nädala jooksul, arvates selle saamisest, pöördub ühingu (liidu) põhikirja ümberregistreerimiseks pädev asutus halduskohtusse taotlusega ühingu (liidu) tegevuse lõpetamiseks käesoleva seaduse V peatükis sätestatud korras.

§ 36. Erakondade ning relvi valdavate, samuti sõjaväeliselt korraldatud või sõjaväelisi harjutusi harrastavate ühingute tegevuse korraldamine

(1) Erakonnad ning relvi valdavad, samuti sõjaväeliselt korraldatud või sõjalisi harjutusi harrastavad ühingud viivad oma põhikirjad kooskõlla nende ühingute asutamist ja tegevust sätestavate seadustega pärast vastavate seaduste vastuvõtmist.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud erakondade ja ühingute tegevuse sätestamiseni eraldi seadustega võib neid asutada, juhindudes põhiseadusest ja käesolevast seadusest, kusjuures nende põhikirjad registreerib Vabariigi Valitsus.

§ 37. Töötajate ja tööandjate ühingute ja nende liitude tegevuse korraldamine

(1) Töötajate (töövõtjate) ja tööandjate ühingute ja nende liitude tegevust sätestava eraldi seaduse vastuvõtmiseni registreerib nende põhikirju Sotsiaalministerium, juhindudes põhiseadusest, senistest töötajate ja tööandjate ühingute ja nende liitude tegevust reguleerivatest seadustest, käesolevast seadusest ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidest.

(2) Käesoleva seaduse jõustumisest kuni töövõtjate ja tööandjate ühingute ja nende liitude tegevust sätestava eraldi seaduse vastuvõtmiseni toimivad Eesti NSV ametiühingute seaduse (ENSV Teataja 1989, 40, 623; RT 1992, 35, 462) sätted, mis ei ole vastuolus põhiseadusega, töötajate ja tööandjate ühingute ja nende liitude tegevust seni reguleerivate seadustega, käesolevaseadusega (välja arvatud sätted vara kohta) ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidega.

§ 38. Enne 1940. aasta 16. juunit asutatud kultuuri- ja haridusühingute õigusjärglaste põhikirjade ümberregistreerimine

Kultuuri- ja Haridusministerium võib ümber registreerida Eestis enne 1940. aasta 16. juunit kultuurhariduslikel eesmärkidel füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt asutatud ühingute (liitude) õigusjärglaste põhikirju, mis on registreeritud enne käesoleva seaduse jõustumist seaduse «Kodanike ühenduste kohta» alusel.

§ 39. Muude mittetulunduslike ühenduste tegevuse korraldamine

(1) Käesoleva seaduse mõttes ühinguks või liiduks mitteolevate juriidiliste isikute, samuti nimetatud juriidiliste isikute ja füüsiliste isikute ühenduste, mis on registreeritud seaduse «Kodanike ühenduste kohta» alusel, ning vara

sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslike ühenduste põhikirjad viiakse vastavusse nende asutamist jätegevust sätestavate seadustega pärast vastavate seaduste vastuvõtmist.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ühenduste asutamise ja tegevuse sätestamiseni eraldi seadustega võib nende ühenduste põhikirjaregistreerida Vabariigi Valitsus, juhindudes põhiseadusest, juriidiliste isikute tegevust reguleerivatest seadustest ja käesolevast seadusest.

(3) Mittetulundusühistute põhikirjad registreeritakse Eesti Vabariigiühistuseaduse alusel (RT 1992, 36, 477).

		Riigikogu esimees Ülo NUGIS
--	--	------------------------------------

Õiend

Lisatud aaldamisandmed.